

Predmet C-133/19**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

19. veljače 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Conseil d'État (Belgija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

31. siječnja 2019.

Žalitelji:

B. M. M.

B. S.

Druga stranka u postupku:

État belge

I. Činjenično stanje i glavni postupak

- 1 U odgovoru na drugi zahtjev za izdavanje vize radi spajanja obitelji, koji je drugi žalitelj 9. prosinca 2013. podnio belgijskom veleposlanstvu u Dakaru, druga stranka u postupku, État belge (Belgijska Država) odbila je taj zahtjev 25. ožujka 2014. na temelju članka 10.ter stavka 3. Zakona od 15. prosinca 1980. o ulasku na državno područje, boravku, nastanjenju i udaljavanju stranaca, u njegovoj verziji koja se primjenjuje na ovaj slučaj, jer je stranac upotrijebio lažne ili obmanjujuće informacije, odnosno lažne ili krivotvorene dokumente ili je počinio prijevaru ili upotrijebio druga nezakonita sredstva od presudnog značaja kako bi ishodio zatraženu dozvolu boravka za više od tri mjeseca. Zahtjev za izdavanje vize temeljio se na rodnom listu u kojem je navedeno da je žalitelj rođen 16. ožujka 1999., dok je njegov otac u okviru svojeg zahtjeva za azil u Belgiji naveo da je rođen 16. ožujka 1997.
- 2 Presudom od 31. siječnja 2018., koju je donio Conseil du contentieux des étrangers (Vijeće za sporove u vezi sa strancima, Belgija), zbog nedostatka

interesa odbijeni su zahtjev za odgodu i tužba za poništenje koji su podneseni protiv odluke od 25. ožujka 2014., pri čemu je presuđeno da bi druga stranka u postupku, čak i kad bi se smatralo da je drugi žalitelj rođen 16. ožujka 1999., kao što on to tvrdi u svojem zahtjevu, u slučaju poništenja i ako bi bila dužna ponovno odlučivati, mogla samo zaključiti da je zahtjev za izdavanje vize nedopušten jer žalitelj više ne ispunjava uvjete predviđene odredbama čiju primjenu traži s obzirom na to da je navršio osamnaest godina.

- 3 Žalbom podnesenom 8. ožujka 2018. B. M. M. i B. S. traže ukidanje presude *Conseila du contentieux des étrangers* (Vijeće za sporove u vezi sa strancima).

II. Primjenjivo zakonodavstvo

1. Nacionalno pravo

- 4 Žalba koju je podnio žalitelj odnosi se na odluku o odbijanju vize radi spajanja obitelji, koja je zatražena na temelju članka 10. stavka 1. podstavka 1. točke 4. Zakona od 15. prosinca 1980. o ulasku na državno područje, boravku, nastanjenju i udaljavanju stranaca, kojim se, u verziji primjenjivoj u ovoj slučaju, propisuje sljedeće:

„Članak 10. stavak 1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članaka 9. i 12., sljedećim osobama je na temelju zakona dozvoljeno u Kraljevini boraviti dulje od tri mjeseca:

[...]

4. sljedećim članovima obitelji stranca koji već najmanje dvanaest mjeseci ima odobrenje ili ovlaštenje za boravak u Kraljevini na neodređeno vrijeme, odnosno odobrenje za nastanjenje u Kraljevini. Taj se rok od dvanaest mjeseci ne primjenjuje ako je bračni odnos odnosno registrirana zajednica postojala prije dolaska stranca kojemu se pridružuje u Kraljevinu ili ako zajedno imaju maloljetno dijete ili ako je riječ o članovima obitelji stranca kojemu je priznat status izbjeglice ili osobe s pravom na supsidijarnu zaštitu:

- njegovu inozemnom bračnom drugu ili strancu s kojim ima registriranu zajednicu koja je u Belgiji izjednačena s brakom, i koji dolazi živjeti s njim, ako su obje predmetne osobe starije od dvadeset i jedne godine. Međutim, ta se minimalna dob snižava na osamnaest godina ako je bračni odnos odnosno registrirana zajednica postojala prije dolaska stranca kojemu se pridružuje u Kraljevinu;
- njihovoj djeci, koja dolaze živjeti s njima, prije nego navrše osamnaest godina, a nisu udana/oženjena;
- djeci stranca kojemu se pridružuje, njegova bračnog druga ili registriranog partnera iz prve alineje, koja dolaze živjeti s njima prije

nego navrše osamnaest godina, a nisu udana/oženjena, pod uvjetom da stranac kojemu se pridružuje, njegov bračni drug ili taj registrirani partner ima pravo skrbništva nad tom djecom i da su ona ovisna o njemu te, u slučaju podijeljenog skrbništva, pod uvjetom da je druga stranka koja dijeli skrbništvo dala svoj pristanak”.

- 5 Što se tiče pravnog interesa pred Conseilom du contentieux des étrangers (Vijeće za sporove u vezi sa strancima), člankom 39/56 istog zakona propisano je da „tužbe iz članka 39/2 pred Conseilom može podnijeti stranac na temelju povrede ili interesa”.

2. Pravo Unije

- 6 Žalitelj se u svojoj žalbi osobito poziva na Direktivu Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji.

- 7 Člankom 4. te direktive osobito se propisuje sljedeće:

„1. Na temelju ove direktive i podložno udovoljavanju uvjetima utvrđenima u poglavlju IV. i članku 16., države članice dopuštaju ulazak i boravište, sljedećim članovima obitelji:

(a) sponzorovom supružniku;

(b) maloljetnoj djeci sponzora i njegovog/njezinog supružnika, uključujući djecu posvojenu u skladu s odlukom koju je donijelo nadležno tijelo u državi članici u pitanju ili odlukom koja je automatski izvršiva prema međunarodnim obvezama te države članice ili se mora priznati u skladu s međunarodnim obvezama;

(c) maloljetnoj djeci uključujući posvojenu djecu supružnika kada sponzor ima skrbništvo i djeca su ovisna o njemu ili njoj. Države članice mogu dopustiti spajanje s djecom nad kojima je skrbništvo podijeljeno, pod uvjetom da je druga stranka koja dijeli skrbništvo dala svoj pristanak;

(d) maloljetnoj djeci uključujući posvojenu djecu supružnika kada supružnik ima skrbništvo i djeca su ovisna o njemu ili njoj. Države članice mogu dopustiti spajanje s djecom nad kojima je skrbništvo podijeljeno, pod uvjetom da je druga stranka koja dijeli skrbništvo dala svoj pristanak.

Maloljetna djeca navedena u ovom članku moraju biti ispod punoljetne dobi određene zakonom države članice u pitanju te ne smiju biti oženjena/udana.

[...]”.

Osim toga, žalitelj se poziva na članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

III. Ključni argumenti stranaka glavnog postupka

1. Argumenti žalitelja

- 8 Žalitelji ističu jedini žalbeni razlog, koji se odnosi na očitu pogrešku u ocjeni i povredu članka 10. stavka 1. točke 4. i članaka 12.bis, 39/2, 39/56 i 39/65 Zakona od 15. prosinca 1980. o ulasku na državno područje, boravku, nastanjenju i udaljavanju stranaca, članaka 6., 8. i 13. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, članka 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima te članaka 4., 5. i 8. Direktive Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji, kao i načelâ jednakog postupanja, zaštite najboljeg interesa djeteta i pravne sigurnosti.

Taj se jedini žalbeni razlog dijeli na dva dijela.

- 9 U prvom dijelu žalitelj prigovara da u pobijanoj presudi postoji nedostatak u obrazloženju jer je prvostupanjski sud ocjenu druge stranke u postupku zamijenio svojom ocjenom time što je prejudicirao što bi ta stranka mogla odlučiti u slučaju ponovnog donošenja akta. Tvrdi da je za odluku o zadržavanju njegova pravnog interesa trebalo razmotriti pitanje trenutka u kojem se trebaju ocijeniti uvjeti dobi postavljeni člankom 10. Zakona od 15. prosinca 1980.
- 10 Tvrdi da druga stranka u postupku nije temeljila argument na nedostatku interesa pred upravnim sudom te se čini da tako priznaje da je na njemu da donese odluku s obzirom na situaciju žalitelja na dan podnošenja zahtjeva za dozvolu boravka ili barem na dan kad je prvi put bio pozvan donijeti odluku. Tvrdi da u slučaju poništenja tijelo zaduženo za ponovno odlučivanje raspolaže novim rokom koji je jednak roku kojim je raspolagalo prvi put te smatra da ništa drukčije ne može razumno vrijediti za dob stranca koji podnosi zahtjev za dozvolu boravka i, konkretnije, kad pravo boravka, kao u ovom slučaju, ovisi upravo o toj dobi s obzirom na to da je bio mlađi od osamnaest godina u trenutku podnošenja zahtjeva za dozvolu boravka i da je, uostalom, još uvijek bio maloljetan ne samo u trenutku donošenja upravnog akta o odbijanju njegova zahtjeva, nego i u trenutku podnošenja tužbe pred Conseilom du contentieux des étrangers (Vijeće za sporove u vezi sa strancima).
- 11 Prema mišljenju žalitelja, koji upućuju na presudu Conseil du contentieux des étrangers (Vijeće za sporove u vezi sa strancima) od 25. veljače 2010., može se smatrati da je priznavanje prava boravka deklaratorne prirode. Zbog toga i suprotno onomu što je odlučeno u pobijanoj presudi, utvrđeni uvjeti trebaju biti ispunjeni u trenutku podnošenja zahtjeva za priznavanje prava boravka, a ne do trenutka donošenja odluke o priznavanju tog prava, osim u pogledu uvjeta koji mogu ovisiti o volji podnositelja zahtjeva ili sponzora, što nije slučaj s uvjetom minimalne ili maksimalne dobi jer bi inače priznavanje prava boravka bilo podložno neizvjesnosti, ovisno o dobroj volji uprave i njezinoj brzini obrade zahtjeva.

- 12 Kritizira stajalište koje je Conseil d'État (Državno vijeće, Belgija) usvojio u svojoj presudi od 18. listopada 2016., u kojoj je presudio da uvjet dobi predviđen člankom 10. stavkom 1. podstavkom 1. točkom 4. prethodno navedenog zakona treba ocijeniti u trenutku u kojem uprava odlučuje jer ne postoji nikakva neizvjesnost i jer je na podnositeljima zahtjeva da pravodobno zatraže dozvolu boravka kako bi bili maloljetni i stoga nositelji prava na spajanje obitelji sve do isteka roka kojim države članice raspolažu za odlučivanje na temelju Direktive 2003/86. Tim se stajalištem uzima u obzir samo rok određen za odlučivanje o meritumu zahtjeva za dozvolu boravka na temelju članka 10. zakona, dok ispitivanje dopuštenosti zahtjeva ne podliježe nikakvom obvezujućem roku, tako da itekako postoji neizvjesnost s obzirom na to da pravo na spajanje obitelji stoga može ovisiti samo o brzini uprave. Žalitelj dodaje da stajalište Conseil d'État (Državno vijeće) nije u skladu s načelima koje štiti europski zakonodavac koji je, zajedničkim tumačenjem članka 4. stavka 1. točke (c) i članka 4. stavka 6. Direktive 2003/86, ispitivanje kriterija dobi maloljetne djece u vremenskom smislu namjeravao utvrditi u trenutku podnošenja zahtjeva za dozvolu boravka.
- 13 Osim toga, kako bi istaknuo želju Suda da se osigura djelotvornost prava Unije, da se poštuju načela jednakog postupanja i pravne sigurnosti, da se uzme u obzir zaštita najboljeg interesa djeteta, koja je primarna u okviru spajanja obitelji, i da se izbjegne da ishod zahtjeva za spajanje obitelji može ovisiti samo o brzini uprave, žalitelj se poziva na presude Suda Europske unije od 17. srpnja 2014., Marjan Noorzia/Austrija (C-338/13), i od 12. travnja 2018., A i S/Nizozemska (C-550/16), od kojih se prva odnosi na trenutak u kojem treba ocijeniti kriterij dobi za supružnike kandidate za spajanje obitelji, a druga na status „maloljetnika”, kako bi mogao tražiti spajanje obitelji i.
- 14 Podredno, žalitelj tvrdi da je na temelju sudske prakse, u slučaju poništenja upravnog akta, uprava na neki način vraćena u vrijeme prije poništenog akta tako da je dob koju druga stranka u postupku treba uzeti u obzir u slučaju poništenja odluke o odbijanju dozvole boravka ona koju je žalitelj imao u trenutku kad je uprava bila pozvana odlučiti o zahtjevu za dozvolu boravka, u roku određenom zakonskim tekstom, i stoga u najboljem slučaju dob koju je imao 24. ožujka 2014., odnosno petnaest godina.
- 15 Konačno, žalitelj smatra da je ocjena koja je pobijanom presudom donesena u pogledu pravne situacije protivna članku 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, kojim se svim osobama čija su prava i slobode zajamčeni pravom Unije povrijeđeni jamči pravo na djelotvoran pravni lijek.
- 16 U drugom dijelu žalbenog razloga žalitelj prigovara da u pobijanoj presudi postoji nedostatak u obrazloženju jer se interes tužitelja također mogao priznati na temelju priznavanja roditeljske veze s njegovim ocem, kojem je dozvoljen boravak u Belgiji, pri čemu *prvostupanjski sud* nije ispitao taj neizravni interes.

- 17 U biti tvrdi da se u prvotno pobijanom upravnom aktu dovode u pitanje samo roditeljska veza koju ima s ocem i datum rođenja koji se nalazi na podnesenim dokumentima, da se zahtjevom za odgodu i tužbom za poništenje nastoji dokazati da su i roditeljska veza i dob koju navodi zapravo utvrđeni u spisu i da se prvostupanjski sud trebao zapitati o trenutačnom neizravnom interesu, odnosno o prednosti koju bi mogao steći na temelju poništenja radi priznavanja roditeljske veze, na koju se može korisno pozvati u okviru novog zahtjeva za dozvolu boravka, pa makar i na drugoj pravnoj osnovi.

2. *Argumenti druge stranke u postupku*

- 18 Druga stranka u postupku smatra da je žalbeni razlog nedopušten jer se njime poziva na povredu članka 10. stavka 1. točke 4. i članka 12.bis, 39/2, 39/56 i 39/65 Zakona od 15. prosinca 1980. te članka 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, u dijelu u kojem ne dokazuje u kojem je pogledu prvostupanjski sud povrijedio te odredbe, te da je također nedopušten jer se njime poziva na povredu članka 5. i 8. Direktive 2003/86/EZ, pri čemu se ne navodi da te odredbe nisu pravilno prenesene u unutarnje pravo ili da imaju izravan učinak, i na povredu načela pravne sigurnosti koje se primjenjuje samo na akte aktivne uprave.
- 19 Što se tiče prvog dijela, tvrdi da se, u skladu s pobijanom presudom, žalitelj samo pozvao na ocjenu prvostupanjskog suda i da tako ni u kojem trenutku nije tvrdio, u svrhu traženja zadržavanja svojeg pravnog interesa, da uvjet dobi predviđen člankom 10. stavkom 1. podstavkom 1. točkom 4. Zakona od 15. prosinca 1980. treba ocijeniti u trenutku podnošenja zahtjeva za izdavanje vize, ili barem u trenutku u kojem je druga stranka u postupku bila pozvana donijeti odluku, i da su prigovori na koje se poziva u kasacijskom postupku, koji nisu kogentne naravi, stoga novi, tako da je prvi dio prvog žalbenog razloga nedopušten. Dodaje da ocjena zadržavanja interesa za podnošenje tužbe proizlazi iz samostalne ocjene prvostupanjskog suda i da je Conseil d'État (Državno vijeće) ne može dovesti u pitanje, da okolnost da nije istaknuo argument na temelju nedostatka interesa pred Conseilom du contentieux des étrangers (Vijeće za sporove u vezi sa strancima) nije relevantna jer je pitanje interesa za podnošenje tužbe kogentne prirode i da se ne može tvrditi da se složio s tezom prema kojoj uvjet dobi treba ocijeniti u trenutku podnošenja zahtjeva ili barem na dan kad je druga stranka u postupku prvi put bila pozvana donijeti odluku.
- 20 Podsjećajući na tekst članka 10. stavka 1. podstavka 1. točke 4. Zakona od 15. prosinca 1980. tvrdi da prvostupanjski sud ni u kojem pogledu ne prejudicira odluku koju bi moglo donijeti tijelo niti ga nadomješta, nego da samo utvrđuje da jedan od zakonskih uvjeta za stjecanje zatraženog prava više nije ispunjen te pravilno zaključuje da ne postoji interes za podnošenje tužbe s obzirom na to da je to tijelo dužno primijeniti zakonodavstvo koje je na snazi u trenutku u kojem donosi odluku i ne može donijeti odluku *contra legem*; zakon je jasan i njime se propisuje da dijete sponzora kojem je dozvoljen boravak, koje nije udano/oženjeno, „dolazi živjeti” s njim u svakom slučaju prije nego navrši

osamnaest godina, a ne da podnese pokrene postupak prije svoje osamnaeste godine. Upućuje na sudsku praksu Conseila d'État (Državno vijeće) kako bi istaknuo da se, iako predmetno pravo postoji prije njegova priznavanja, ono ipak može priznati samo ako je stranac i dalje nositelj tog prava i da, ako je ispunjavao zakonske uvjete, ali ih više ne ispunjava, to tijelo ne može priznati pravo koje stranac više nema na temelju zakona. Pojašnjava da okolnost da je žalitelj postao punoljetan tijekom postupka, nakon tužbe podnesene protiv upravnog akta kojim se odbija njegov zahtjev za izdavanje vize, a ne tijekom roka koje tijelo ima za obradu njegova zahtjeva, ne može izmijeniti načela na koja se podsjeća.

- 21 Što se tiče razlike u postupanju među strancima koju žalitelj kritizira, a koja postoji ovisno o roku za obradu njihovih tužbi pred Conseilom du contentieux des étrangers (Vijeće za sporove u vezi sa strancima) jer zakonom uopće nije predviđen rok, druga stranka u postupku tvrdi da je upravi dan određen zakonski rok za odlučivanje, koji se u ovom slučaju poštovao, da je odluka koja je donesena protiv žalitelja konkretno obrazložena činjenicom da nije utvrđena roditeljska veza sa sponzorom i da se žalitelj, s obzirom na te okolnosti, ne može pozivati ni na kakvu diskriminaciju u odnosu na druge strance koji nisu drukčije određeni.
- 22 Što se tiče prvog dijela, zaključuje da Sudu Europske unije nije potrebno uputiti prethodna pitanja.
- 23 Što se tiče drugog dijela, druga stranka u postupku odgovara da prvostupanjski sud, nakon što je utvrdio nedostatak interesa za podnošenje tužbe, nije bio dužan odlučiti o meritumu žaliteljevih argumenata ni priznati njegov potpuno hipotetski interes. Redovni su sudovi jedini nadležni za sporove pokrenute protiv odbijanja nadležnog tijela da dâ učinak inozemnom aktu te je, još jednom, riječ o novom argumentu.

IV. Razmatranja suda koji je uputio zahtjev

- 24 Druga stranka u postupku tvrdi da žalbu u kasacijskom postupku protiv presude Conseila du contentieux des étrangers (Vijeće za sporove u vezi sa strancima) mogu podnijeti samo osobe koje su bile stranke pred tim sudom. Prema spisu postupka prvi žalitelj nije bio stranka pred Conseilom du contentieux des étrangers (Vijeće za sporove u vezi sa strancima) u vlastito ime, nego je djelovao samo kao zakonski zastupnik drugog žalitelja koji je tada bio maloljetan. Žalba je nedopuštena u dijelu u kojem ju je podnio B. M. M.

1. Drugi dio

- 25 Interes iz članka 39/56 Zakona od 15. prosinca 1980. treba postojati u trenutku podnošenja tužbe i sve do objave presude.
- 26 Pravila koja se odnose na dopuštenost tužbe, uključujući pravni interes, kogentne su prirode. Međutim, čak i da se temelji na odredbi javnog poretka, na žalbeni razlog može se valjano pozivati u kasacijskom postupku samo kad su činjenični

elementi koji su potrebni za njegovu ocjenu poslužili kao potpora argumentaciji o određenom pitanju iznesenoj pred upravnim sudom i kad ih je utvrdio taj sud ili proizlaze iz dokumenata kojima Conseil d'État (Državno vijeće) može raspolagati.

- 27 U ovom se slučaju u presudi pojašnjava, pri čemu je se ne kritizira u tom pogledu, da je pitanje interesa za podnošenje tužbe žalitelju postavljeno na raspravi i da je on u pogledu zadržavanja svojeg interesa za podnošenje žalbe samo uputio na ocjenu Conseila. Nijedan od elemenata, kao što su nematerijalni interes ili interes za priznavanje žaliteljeva srodstva, koji su istaknuti u drugom dijelu kasacijskog razloga u svrhu zadržavanja interesa za podnošenje zahtjeva za odgodu i tužbe za poništenje, nisu podneseni sudu koji odlučuje o prekoračenju ovlasti.
- 28 Drugi je dio žalbenog razloga nedopušten.

2. *Prvi dio*

- 29 Što se tiče dopuštenosti prvog dijela, žalitelj je u dovoljnoj mjeri dokazao u kojem su pogledu, prema njegovu mišljenju, pobijanom presudom povrijeđeni članak 10. stavak 1. podstavak 1. točka 4. i članak 39/56 Zakona od 15. prosinca 1980.
- 30 Osim toga, činjenica da je žalitelj, kojeg je sud koji odlučuje o valjanosti akta pozvao da se izjasni o zadržavanju svojeg interesa za podnošenje tužbe, samo uputio na ocjenu Conseila du contentieux des étrangers (Vijeće za sporove u vezi sa strancima) ne podrazumijeva da ne može istaknuti kasacijski razlog koji se temelji na tome da je u pobijanoj presudi povrijeđen pojam interesa za podnošenje tužbe, koji je kogentne prirode, s obzirom na to da je na Conseilu d'État (Državno vijeće) da provjeri je li pobijanom presudom, time što se tužba u njoj proglašava nedopuštenom zbog nedostatka interesa, povrijeđen pojam interesa iz članka 39/56 Zakona od 15. prosinca 1980. i da on ocjenu suda koji odlučuje o valjanosti akta ne zamjenjuje svojom ocjenom, nego ocjenjuje zakonitost pobijane presude.
- 31 U tom je pogledu prvi dio žalbenog razloga dopušten.
- 32 Na temelju članka 10. stavka 1. podstavka 1. točke 4. Zakona od 15. prosinca 1980., pravo boravka dulje od tri mjeseca priznaje se sljedećim članovima obitelji stranca koji ima odobrenje ili ovlaštenje za boravak u Kraljevini na neodređeno vrijeme: „njihovoj djeci, koja će živjeti s njima, prije nego navrše osamnaest godina, a nisu udana/oženjena”. Osim toga, u skladu s člankom 12.*bis* stavkom 2. podstavkom 3. istog zakona, u verziji koja se primjenjuje u trenutku donošenja prvotno pobijanog upravnog akta, uprava mora donijeti svoju odluku u određenom roku, u načelu „šest mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva”.
- 33 Stoga se člankom 10. stavkom 1. podstavkom 1. točkom 4. Zakona od 15. prosinca 1980. strancu koji ispunjava uvjete utvrđene tom odredbom dodjeljuje pravo na spajanje obitelji.

- 34 Žalitelj u biti tvrdi da tumačenje koje je Conseil du contentieux des étrangers (Vijeće za sporove u vezi sa strancima) pružio u pogledu članka 10. stavka 1. točke 4. Zakona od 15. prosinca 1980., prema kojem on više nema pravo na spajanje obitelji jer je tijekom sudskog postupka postao punoljetan, povređuje načelo djelotvornosti europskog prava time što mu onemogućuje ostvarivanja prava na spajanje obitelji koje mu je, prema njegovu mišljenju, dodijeljeno člankom 4. Direktive Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji i koje je zatražio dok je još bio maloljetan.
- 35 Žalitelj također u biti smatra da pobijana presuda, u skladu s kojom on više nema interes koji se zahtijeva za tužbu za poništenje jer je tijekom sudskog postupka postao punoljetan, povređuje njegovo pravo na djelotvoran pravni lijek time što onemogućuje da se odluči o njegovoj tužbi protiv odluke druge stranke u postupku kojom mu odbija priznati pravo na spajanje obitelji koje zahtijeva, a koja je ne samo donesena, nego i osporavana dok je još bio maloljetan.
- 36 U prethodno navedenoj presudi od 12. travnja 2018., A i S/Nizozemska (C-550/16), što se tiče pitanja u kojem trenutku treba ocijeniti dob izbjeglice kako bi se mogao smatrati „maloljetnikom” i kako bi tako mogao ostvariti pravo na spajanje obitelji iz članka 10. stavka 3. točke (a) Direktive 2003/86/EZ, Sud Europske unije presudio je da „[č]lanak 2. *initio* i točku (f) Direktive Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji, u vezi s njezinim člankom 10. stavkom 3. točkom (a), treba tumačiti na način da „maloljetnikom” u smislu te odredbe treba smatrati državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva koja je bila mlađa od osamnaest godina u trenutku ulaska na područje države članice i podnošenja zahtjeva za azil u toj državi, ali koja je, tijekom postupka azila, postala punoljetna i zatim joj je priznat status izbjeglice”.
- 37 Ovaj predmet nije sličan glavnom postupku u kojem je donesena ta odluka Suda, osobito jer nije riječ o spajanju obitelji maloljetnika kojem je priznat status izbjeglice i jer je u ovom slučaju predviđen određeni rok za donošenje odluke, tako da pravo na spajanje obitelji ne ovisi o „većoj ili manjoj brzini kojom [se] obrađuje zahtjev” (točka 55.).

V. Sažet prikaz obrazloženja prethodnog pitanja

- 38 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, Sud Europske unije valja pitati treba li, kako bi se zajamčila djelotvornost prava Europske unije i kako se ne bi onemogućilo ostvarivanje prava na spajanje obitelji koje je žalitelju, prema njegovu mišljenju, dodijeljeno člankom 4. Direktive 2003/86, tu odredbu tumačiti na način da podrazumijeva da dijete sponzora može ostvariti pravo na spajanje obitelji ako postane punoljetno tijekom sudskog postupka protiv odluke kojom mu se to pravo odbija i koja je donesena dok je još bio maloljetan.
- 39 Također valja utvrditi treba li članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima tumačiti na način da joj je protivno to da se tužbu za poništenje, podnesenu protiv odbijanja prava na spajanje obitelji maloljetnom djetetu,

proglasi nedopuštenom jer je dijete tijekom sudskog postupka postalo punoljetno, s obzirom na to da bi se onemogućilo odlučivanje o njegovoj tužbi protiv te odluke i da bi se dovelo u pitanje njegovo pravo na djelotvoran pravni lijek.

- 40 Stoga valja prekinuti postupak i Sudu Europske unije uputiti prethodna pitanja navedena u nastavku.

VI. Prethodna pitanja

1. Treba li, kako bi se zajamčila djelotvornost prava Europske unije i kako se ne bi onemogućilo ostvarivanje prava na spajanje obitelji koje je žalitelj, prema njegovu mišljenju, dodijeljeno člankom 4. Direktive Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji, tu odredbu tumačiti na način da podrazumijeva da dijete sponzora može ostvariti pravo na spajanje obitelji ako postane punoljetno tijekom sudskog postupka protiv odluke kojom mu se to pravo odbija i koja je donesena dok je još bio maloljetan?

2. Treba li članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima i članak 18. Direktive 2003/86/EZ tumačiti na način da im je protivno to da se tužbu za poništenje, podnesenu protiv odbijanja prava na spajanje obitelji maloljetnom djetetu, proglasi nedopuštenom jer je dijete tijekom sudskog postupka postalo punoljetno, s obzirom na to da bi se onemogućilo odlučivanje o njegovoj tužbi protiv te odluke i da bi se povrijedilo njegovo pravo na djelotvoran pravni lijek?